

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Sv. Oče Leon XIII. umrl.

Sv. Očeta Leona XIII. ni več! Dne 20. t. m. ob 4. popoldne je zatisnil 93 letni starček trudne svoje oči k večnemu počitku. In ves katoliški svet se je globoko razžalostil vsled velike izgube, a ves omikani svet je z nami katoličani sožaloval.

Skozi 25 let je bil Leo XIII. vidni namestnik Kristusov na zemlji. Hudi so bili časi, v katerih je prevzel vodstvo katoliške cerkve, a s svojo modrostjo in učenostjo jo je vodil tako spretno, da je hrabro kljubovala vsem nasprotnim viharjem in si pridobila nov ugled in upliv. Vse se je čudilo velikemu duhu Leo XIII.; in zgodovina bo ga prištevala med največje papeže vseh časov.

Za velikim papežem žaluje te dni sveta katoliška cerkev. Sv. Očeta Leona XIII. ni več. Večen mu bodi spomin!

Smrt sv. Očeta.

Dne 18. julija se je stanje sv. Očeta zelo poslabšalo in zdravniki so zgubili vsako upanje, da bi mogli podaljšati njegovo življenje. Pogosto so ga napadale slabosti, da je bil po več časa v nezavesti. V ponedeljek zjutraj dne 20. julija je bolezen za malo časa nekoliko odlegla, tako da je bil sv. Oče pri zavesti. Spoznal je vse okolu stoječe ter se je s šibkim glasom poslavljaj od njih. Proti poludnevu pa se mu je zopet shujšalo. Vsi kardinali so bili poklicani v papeževo palačo. Kardinal Vanutelli je podelil umirajočemu zadnjo odvezo. Sv. Oče je bil pri zavesti ter kardinalu-komorniku Oreglia, ki do izvolitve novega papeža vodi katoliško cerkev, naročil skrb za sv. cerkev. Potem je rekel: »To je moje zadnje slovo!« Umrl je brez bolečin in boja, mirno in z znaki notranje zadovoljnosti. Sveta blaženost je plavala na obrazu umrlega sv. Očeta. Njegovo življenje je ugasnilo, kakor ugasne luč, kateri je poteklo gradivo.

Kardinal-komornik Oreglia je takoj po smrti sv. Očeta zavzel posest od Vatikana ter potem šel v mrtvaško sobo, da uradno proglasi papeževo smrt. Pred papeževo sobo je na zaprta vrata potrkal, kličeč Leonovo ime. Trikrat je potrkal in trikrat je poklical Leona. Nobenega odgovora. Končno so se odprla vrata in kardinal Oreglia je stopil v sobo s svojim spremstvom, ki je v sobi pokleknilo. Kardinal Oreglia se je približal mrtvemu truplu svetega očeta, ki je ležalo na postelji, ter je trikrat s srebrnim kladivom lahno potrkal na čelo mrtvega papeža, glasno kličeč njegovo ime. Obraz svetega očeta je bil kakor iz voska, poteze nespremenjene, ležal je na postelji kakor bi mirno spal. Po končani ceremoniji je kardinal Oreglia proglasil smrt papeža Leona XIII.

Pogrebni obredi.

Pogrebni obredi za vsakim umrlim papežem trajajo celih dvanajst dni. Štiriindvajset ur po smrti, ko so že prej

truplo odprli in mazilili, oblečejo umrlega papeža v belo haljo in je polože v jedni predsobi papeževe palače na mrtvaški oder. Drugi dan prenesejo truplo v cerkev sv. Petra, in je položijo v prvo krsto iz cipresovega lesa.

V to polože mošnjček s toliko zlatimi, srebrnimi in bakrenimi medaljami, kolikor let je papež vladal. Obraz pokrijejo z belim pajčolanom, čez truplo pa razgrnejo rudeče hermelinovo pregrinjalo. Ko so krsto zaprli, polože jo v drugo svinčeno krsto, ki nosi navadni napis in grb pokojnika. Krsto zapečati kardinal-komornik in polože jo v tretjo leseno krsto. Trije sodniki papeževi pa sestavijo uradni spis o zapečatenju krste. V trojno krsto zapro truplo polože v votlino, ki se nahaja neposredno na desno od korne kapele, kjer ostane toliko časa, da se pokojniku napravi mrtvaška kapelica, ali pa jo morajo radi smrti naslednika prenesti. Ako pa je umrl sv. Oče v oporoki ali ustmeno pred smrtjo določil drugi kraj za grobišče, trupla pred jednim letom ne smejo prenesti.

Tretji dan po smrti papeževi prično devetdnevne zadušnice. Vsaki dan jeden kardinalov opravi zadušno sv. opravilo v navzočnosti ostalih. Prvi dan berejo v cerkvi sv. Petra 200 sv. maš, ostale dni pa po vseh rimskih cerkvah po 100. Zadnji dan petero kardinalov opravi mrtvaške molitve ob mrtvaškem odru. S tem pa končajo tudi žalni obredi.

Zadnji dar našega cesarja.

Zadnji čas papeževe boleznii mu tudi ledvice niso redno delovale. Naš presvitli cesar je z velikim sočutjem zasledoval razvoj papeževe boleznii. V ponedeljek zvečer, ko je papež že bil mrtev, pride v Rim zaboje, katerega je poslal sv. Očetu naš cesar Franc Jožef. V zaboju so bile steklenice mineralne vode iz Karlovih varov, ki ravno pri ledevičnih boleznih ugodno učinkujejo. Cesar je poleg tega pisal lastnoročno pismo, v katerem naznanja sv. Očetu, da je to vodo sam rabil z dobrim uspehom, in prosi, naj se to naznani zdravnikom, katere naj se vpraša za njihovo mnenje. Dar presvitlega cesarja pa je došel prepozno v Rim. Sv. Oče ni bil več med živimi!

Volitev novega papeža.

Po svečanem pogrebu umrlega papeža, takoj prvi dan po devetdnevnici, gredo vsi kardinali v korno kapelo cerkve sv. Petra, kjer prisustvujejo maši sv. Duha, katero čita dekan kardinalov. Po sv. maši podeli mašnik svečani blagoslov navzočim.

Potem gredo kardinali v roketu in plašču vsak v svojo celico v Vatikanu, katera je vsacemu določena za ves čas volitve. Sledijo jim njihovi tajniki. Pred vsako celico je postavljena častna straža.

Volitev se vrši navadno z glasovanjem po listkih; potrebna pa je za izvolitev dvetretjinska večina navzočih.

Izreden način je volitev po inspiraciji ali navdihnjenju, t. j. če vsi kardinali soglasno enega izmed sebe pozdravijo kot papeža. Redka je volitev po kompromisu, ako kardinali enemu ali več kardinalom naročijo, naj v imenu vseh izvoli papeža. Ako se volitev vrši z glasovanjem po listkih, se zbirajo kardinali dvakrat na dan, zjutraj in zvečer, toliko časa, dokler se za eno ime ne doseže dvetretjinska večina.

Ko se je volitev izvršila, eden izmed kardinalov glasno zakliče izvoljenčevo ime. Ako je navzoč, se drugi odmaknejo nekoliko od njega; s tem naznanijo, da jim ni več enakovrsten. Nato stopijo kardinal dekan, prvi kardinal mašnik in prvi kardinal dijakon z nadceremoniarjem k izvoljencu in ga vprašajo, če sprejme izvršeno volitev. Izvoljeni se vrže na kolena in moli nekaj minut. Potem izjavi, da sprejme izvolitev in obenem imenuje ime, katero hoče nositi kot poglavar cerkve. Nadceremoniarj o vsem tem takoj sestavi in prebere zapisnik.

Prvi, ki je izpremenil ime, je bil Janez XII. (955.), ki se je poprej imenoval Oktavijan; drugi je bil Janez XIV. (993), poprej Peter, škof v Paviji, ki je izpremenil ime iz spoštovanja do prvaka apostolov. Od Gregorija VI. sem je izprememba imena postala pravilo.

S tem trenutkom, ko izvoljeni sprejme izvolitev, dobi popolno jurisdikcijo nad vso cerkvijo.

Nato spremljajo prvi kardinali dijakoni novega papeža pred oltar, kjer zopet opravi kratko molitev. Potem ga peljejo v zakristijo in oblečejo v papeški ornat, namreč bel talar, rdečo s kožuhovino obrobjeno mozetto in veliko štolo. Že poprej so se namreč ta oblačila v treh velikostih prinesla v konklave. Nato se postavi nosilnica (sedia gestatoria) pred oltar v volivni kapeli; novi papež sede vanjo in sprejme prvo poklonitev (adoratio) kardinalov s tem, da mu poljubijo roko in ga dvakrat objamejo. Ko je to končano, približa se kardinal kamerlengo in natakne sv. očetu na prst ribičev prstan; za njim pristopi prvi kardinal dijakon, in si izprosi dovoljenje, da sme volitev javno proglasiti. Ko je dobil dovoljenje, se poda spremljan od ceremoniarja, ki nese pred njim papeški križ, in obdan od papeške kapele, ki poje Ecce sacerdos magnus, iz konklava na balkon bazilike in naznani glasno v latinskem jeziku: Naznanjam vam veliko veselje: papeža imamo v osebi Eminence preč. kardinala N., ki si je dal ime N.

Volitev se bo začela dne 1. avgusta. Vsi izvenrimski kardinali so že ali dospeli v Rim ali pa so na poti tje. V cerkvah pa se vrše molitve, da dobi katoliška cerkev kmalu zopet svojega vidnega poglavarja.

Politične vesti.

Bolgarski knez Ferdinand je odpotoval v inozemstvo, kjer ostane več časa. S tem je pač dovolj jasno dokazal, da so neresnične govornice, ki so jih trošili neprijatelji Bolgarov, da se maje njegov prestol. Kadar se vladarjem prestoli majajo, takrat ne hodijo v inozemstvo, ampak se oklepajo prestolov trdneje kot kedaj.

Voditelji makedonskih ustavev so postali nekoliko bolj miroljubni, kar seveda sultana v Carigradu silno veseli. Sklenili so, da v bližnji bodočnosti ne bodo nabirali ustaških čet, ampak

denar in orožje za vojevanje. Mcgoče, da so se Turki le z bali ustašev in jim hočejo podeliti več pravic in slobode.

V Srbiji se vršijo sedaj občinske volitve, v kateri zmagujejo večinoma radikali. Mlajši sestri umorjene kraljice Drage je neko ameriško podjetje ponudilo veliko svoto, ako gre po ameriških mestih predavati o strašni noči v Belemgradu. Zapuščina kralja Aleksandra še ni urejena. Mati njegova, kraljica Natalija, je izjavila, da sedanjih razmer v Belgradu ne pripozna in da z morilci ne bo obravnavala.

Na Hrvatskem se je bati starih nemirov. Ban grof Pejačević je odredil, da se na poslopju prometne zgradbe napravi mažarsko-hrvatski napis. Oder v ta namen je bil že postavljen, vendar so zidarski pomočniki v Zagrebu se uprli izvršiti delo in pritrditi na poslopje nepostavni napis. Ban je pozval iz Kapošvarja mažarske zidarje. Ti so izvršili banovo željo. Tudi na poštah in na železnicah se ponavljajo stare nepostavnosti. In to vznemirja narod, pa se je bati hudih nasledkov, kajti hrvatski narod še vedno bedi za svoje pravice.

Črtice o socijalnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

XIV. Poskusi socijalističnih držav; socijalisti v dejanju.

Že v prejšnjih časih so ljudje poskušali ustanoviti države, v katerih bi skupno živeli kot uče dandanes socijalni demokratje. Take poskuse so delali že Perzi, Kitajci in Amerikanci pred več stoletji. In še vedno nedostaje norcev, ki si s tem glavo ubijajo. A vsi poskusi so se dozdej izjalovili. Hočem navesti nekatere izgleds sedanjega časa.

Bogati in neverni Anglež Owen je kupil l. 1824 veliko posestvo v deželi Indiana v severni Ameriki, da bi ustanovil socijalistično državo. Tekom leta 1825 se je država uredila, naselili so se prebivalci, katerih je bilo okrog 900. Nihče ni imel zasebnega premoženja, vse je bilo skupno. Vero in zakon so tudi odpravili. Bil je torej pravi raj kot ga nam slikajo socijalisti v svoji bodoči državi. Kako dolgo je li trajal ta raj? Le nekaj čez dve leti. A v tem času je prišlo do strašnih preprirov. Nezadovoljnost je vedno naraščala, jeden za drugim je zapustil državo in z zadnjimi ostanki je odšel Owen 18. januarja l. 1837.

V najnovjšem času se je vršilo več takih poskusov. V Kaliforniji v severni Ameriki blizu kraja Santa Roza je ustanovilo socijalistično naselbino okrog 500 ljudij. Naselbini na čelu je bil upravni odbor, ki je določeval delavce za razna dela in skrbel za vse potrebe. Nikomur ni bilo treba delati več kot 10 ur na dan. Nihče ni imel zasebnega premoženja. Denarja tudi niso imeli; za storjeno delo so se dajali listki, kateri so se zamenjali za blago v občinskem skladišči. A že čez pol leta je prišlo do strašnih preprirov, posebno ko se je skazalo, da so več zajedli in zapili kot so pridelali. Dolgovi so se začeli delati. Nasledek tega je bil, da se je naselbina razdružila in zemlja razdelila.

Tudi v Avstraliji so že večkrat poskušali ustanoviti socijalistične države, a so se vsi poskusi ponesrečili. L. 1897 se je pa poročalo, da je šlo iz Avstralije

več sto oseb v deželo Paraguay v južni Ameriki. Odpeljali so se tja na posebni ladiji, vzeli so s saboj vse potrebno poljedelsko orodje ter so tam ustanovili socijalistično naselbino. Imeli so vse skupno: vsi so delali za jednega, jeden za vse. A to ni dolgo trajalo. Vodja naselbine, Mr. Lane, je grdo delal s sodrugi ter se je zabaval v bližnjem mestu na njihove stroške, med tem ko so ti težko delali. Nastal je prepri in pretep. Izmed 490 naselbnikov jih je zapustilo naselbino 346. Tako je tudi tu nastal polom.

Vsi poskusi, da bi se trajno ustanovile socijalistične naselbine, se doslej niso obnesli. In pomisliti je treba, da so se v teh naselbinah združili ljudje prostovoljno. A vendar se je povsod vse razdrlo, ne toliko radi gmotnih sredstev kot radi preprirov in sovraštva. Če se take male naselbine, osnovane na podlagi socijalističnih nauk, v katerih so se ljudje prostovoljno združili, niso mogle vzdržati, kako se bode li vzdržal red v bodoči prisiljeni socijalistični državi? Socijalisti pač hočejo brez vere svet osrečiti. A kjer ni vere, tam vladajo strasti ter ne more biti mirnega skupnega življenja.

Socijalisti imajo zmeraj na jeziku slobodo, enakost in bratstvo, v dejanju pa delajo ravno nasprotno. Kjer pride socijalist do oblasti, tam je najhušji trinog. Za to imamo več dokazov. Med drugimi poroča dunajska «Reichspost» z dne 15. decembra l. 1897 o gospej Alici Bron, ki je bila 10 let v uredništvu socijalističnega lista «Le peuple (pepl)». Ta gospa je zapustila socijalno demokracijo ter je ob tej priliki izdala knjižico, v kateri pravi, da bi se v nobeni buržoaziji*) ne trpelo tako tiranstvo kot pri socijalnih demokratih. Najmanjši ugovor, celo najmanjša graja se brez usmiljenja potlači; in kdor bi se upal socijalističnim bogovom nasprotovati, se gmotno oškoduje in nič ne dé, čeprav gladu umrje. Geslo v socijalističnem taboru se glasi: slepa pokorščina! Tudi to trdi omenjena gospa v svoji knjižici, da socijalistični voditelji le na to gledajo, kako bi svoje žepe napolnili in da za to sebi pridržujejo vsa boljše plačana mesta v stranki.

Ta odkritja gospe Alice Bron se v vsakem oziru potrjujejo. Če delajo socijalni demokratje pri kakem podjetniku skupaj s krščanskimi delavci, jih na vse mogoče načine terorizirajo. Če jih ne morejo pridobiti za svojo stranko, jih pa skušajo spraviti ob delo. Koliko takih izgledov bi lahko navedel! Letos meseca maja je firma Vitterhof v Berlinu odpuštila najpridnejšega krščanskega delavca, ker so to z vso silo zahtevali socijalni demokratje. Revež je bil brez kruha ravno o binškojtnih praznikih. Taka bo socijalistična ljubezen do bližnjega v bodoči državi. Jednako trinoštvo je v njihovih lastnih podjetjih; višji zatirajo nižje. Letos tudi meseca maja se je poročalo, da se v socijalno-demokratični tiskarni «Singer in Co.» v Berlinu, kjer se tiska «Vorwärts», delavcem slabše godi kot po drugih ondotnih tiskarnah. Jednaki slučaj se velikokrat poročajo iz Francoskega, Belgije, Nemčije itd. Največje tiranstvo pa vlada pri njih v političnem oziru. Tu se res

*) Bourgeoisie = buržoazija, buržoazija je meščanstvo, mestna gospoda, ki ne trobi v socijalistični rog; sebe in vse, ki ž njimi držé, imenujejo proletarce = revno ljudstvo.

vsak uniči, kdor ni slepo pokoren. Temu tiranstvu in obljubovanju bodoče države se imajo socijalni demokratje največ zahvaliti, da so prišli do marsikaterih vspehov.

Na Nemškem in na Francoskem so dobili v roke več občinskih zastopov. Kjer pridejo do tega, plačajo najprej sami sebe prav mastno in na uplivna mesta postavijo svoje privržence. Tako v kratkem času izpraznijo občinske blagajne, za tem povišajo odstotke in naredo dolgove. Pariz, kjer so do zadnjega časa gospodarili socijalisti — izpodrinili so jih nacionalisti — je najbolj obdačeno mesto na Francoskem. Socijalistični udje občinskega zastopa so dobro gospodarili za svoje žepce. Poročalo se je, da so si nakazali po 6000 frankov plače na leto. Jednako so delali po mnogih drugih mestih kot je pisal «Vaterland» 6. novembra l. 1897. Seveda, ko je krščansko ljudstvo videlo, kako ti širokoustneži delajo za blagor občin, jih je izgnalo iz občinskih zastopov, kjer je le moglo.

Bogatim socijalistom se niti ne sanja, da bi kaj premoženja dali revnim sodrugom. Pred nekaterimi leti je umrl na Angleškem bogat socijalist, jud Morris. Ubogi sdrugi so upali, da bo njim zapustil premoženje. A so se silno varali, niti vinarja niso dobili. L. 1896 se je poročalo iz Francoskega o socijalističnem poslancu, milijonarju Vaillantju (Vajanu). Ta je posestnik več hiš, v katerih ima prav revne prebivalce. A zelo trdo ravna z njimi in jim ne odpusti niti vinarja. In še ta smešen dogodek hočem omeniti, ki se je izvršil v Parizu l. 1896. Socijalist Lavy je imel shod v ulici Saint-Sulpice (Sen-Silpís). Navdušeno je govoril o skupnosti premoženja. Med govorom mu je pa nekdo ukradel suknjo, v kateri je imel 2000 frankov denarja. Vsled tega se je Lavy strašno jezil po shodu, ker ni več našel svoje suknje. Tu mu je rekel jeden izmed zborovalcev, da je tat le v dejanji izvršil isto, o čemur je on govoril. «Cigan», je odgovoril Lavy, «naj bi bil vzela kako drugo suknjo, ne pa ravno moje.» Tako je! Drugo suknjo naj bi bil vzela, ne pa ravno njegove — to je socijalno-demokratičen nauk v dejanju. Drugim pobrati denarje in premoženje, ne pa socijalističnim milijonarjem in bogatinom kot so: jud Singer, Bebel, Vollmar, Bleicheröderjev zet, jud dr. Aarons, jud dr. Adler, Argeliés (Arželi), Trebois (Treboá) in mnogo drugih — to so socijalni demokratje v dejanji.

Kmet — vremenoslovec.

Čuden naslov, kaj ne, dragi bralec? Pa le počasi! Ni neumen slovenski kmet, kakor nekateri mislijo. Tudi on gleda na vetrove, in po dolgotrajnih opazovanjih in izkušnjah ve prerokovati po marsikaterih znamenjih in prikaznih bodoče vreme in celo letino. Že imena, katera daje vetrovom, pričajo, da jim pripoznava upliv do lepega in grdega vremena. Po zemljepisnih krajih jih imenuje in po njihovem značaju. Temu pravi sever, onemu burja; med tem razločuje suho in mokro burjo. Kmet pozna suh veter, ki veje iz severo-vshoda, pozna pa tudi jugozahodni mokri jug.

Ker je kmetovalec želel poizvedeti, kakšno vreme pride, ali bo ugodno kme-

tovanju ali ne, ali bo lepo ali slabo vreme, rodilo se je v teku dolgih časov nekaj posebnih pregovorov, katere sem sam slišal med kmetskim ljudstvom in se tu in tam o njih resničnosti kolikor toliko prepričal. V pomoč pa mi je pri tem bil tudi spis profesorja Šubica, ki je o tem obširno pisal v »Dom in svet-u«, letnik 1898.

»Dokler jeden sam veter veje«, tako govori kmet, »tedaj pride malokedaj dež: ko se pa tepeta v oblakih dva nasprotna vetrova, tedaj prinese oni, ki zmaga, svoje vreme. V meglah je drug veter, pri tleh drug: dokler se ne spoprime, ne pokaže se, čegavo bo vreme. Jug navleče veliko mokrine iz morja, zapodil je proti naši dolini celo čredo meglá; sedaj mu je pa stopil krivec nasproti, sekata se, dež bo!« Pa tudi učinek vetrov presoja kmet po zemljepisnih krajih in reče kratko, pa odločno: »Dež bo, zakaj danes se sliši zvonjenje od Sv. Andraža«. Tudi megle pozna. Mrenaste meglice mu veljajo za deževno cvetje; pa tudi jagnjeta vidi, ki mu ponujajo dež, pasoč se po nebu; drugikrat pa pove: »Danes se pasejo na miru, ne bo dežja«.

Drugi znameniti pregovori pa so: Kakoršno je na sv. 40 mučenikov dan vreme, takšno je potem celih 40 dni. Če je lepo na ta dan, obeta dobro letino. Isto velja o sv. Medardu; samo tu velja za 30 dni. — Če na sv. Neže dan sije solnce, pade še veliko snega. Če jug pred Svečnico buči, pa po Svečnici molči. Ako je marcij še tako lep, mu ljudje nič prav ne zaupajo ter so pripravljani, da še bo marcij z repom vel. O aprilu pa tako vedo, da spreminja svoje vreme, kakor nečimerne ženske svoja krila. — Če grmi pred Jurjevim, še vidimo sneg. — Dež okoli sv. Florijana je zelo dober za zelenjad in sv. Florjan izliva srečonosne kapljice po zemlji. — Če dežuje na dan sv. Marjete, dežuje tako, da otáva prej splēsni, kakor se posuši. — Če sije solnce na Martinovo, bo v treh dneh sneg. — Če je na Pust lepo vreme, je na Velikonoč slabo. Pravijo tudi: »Pust na trati, Velikanoč na peči«, ali pa obratno. — Kakoršno vreme je na Cvetno nedeljo, tako je na Veliko.

»Vse to je prazno ugibanje«, poreče morebiti kedo. Pa naj si bo že tako ali tako, utajiti se ne da, da je tudi tukaj nekaj resnice, posebno o solčnih prestopih, kadar se solnce hitro približuje zemlji, kakor v začetku spomladi, v jeseni, ko se zopet hitro odmakne. Kmet, predno je kaj izrekel, je marljivo opazoval in primerjal učinke večkratne prikazni, kakor na pr.: Če se prikažejo tri solnca, je v dveh dneh dež. — Kadar so zvezde prav goste, je tudi kmalu dež. — Kadar vedno suhe skale postajajo mokre ali izpreminjajo svojo barvo, tedaj pride dež. — Ko v kaki subli dolinici luža izstopi, je v 24 urah dež.

Zarja po zimi zvečer na tankih meglicah pomenja, da pride kmalu drug sneg. Ako so pa zvečer megle živo rudeče, pride drugi dan veter. — Če se pri solnčnem vshodu obzarjena megla hitro posuši in gine, tedaj je rad dež; če pa se zarna megla počasi razide in mine, nadejati se je lepega dne.

Niso toraj to le prazne šege in pravljice, temveč dolgotrajne, lastne izkušnje kmeta, ki pride vsak dan v dotiko z vre-

menom, od katerega je odvisno njegovo delo. Da bi pa postavil svoje opazovanje in izkušnje na trdno in veljavno podnožje, mu manjka učene vezi med izkušnjami in posameznimi poizvedbami. Pa tudi tukaj se bodo razpršile meglice in solnce učnosti bo posijalo na kmeta-vremenoslovca.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Če dregneš v sršenovo gnezdo, kar pribriji sršeni ven in se ljuto zaletavajo v te. Z mladeniški shodi smo dregnili v gnezdo spodnještajerskih nemškutarških sršenov in sedaj se je začel hud ples. Vsi nasprotni časniki, od graških dnevnikov pa doli do lažnjivega ptujskega kljucka, vsi se besno zaletavajo v mladeniške shode, blatijo mladeniče, napadajo njih voditelje ter milo prosijo državno oblast, naj vendar prepove vse nadaljne mladeniške shode. Najbolj pa jim je neljubo, da se na mladeniških shodih razglašata tudi geslo: Svoji k svojim! Da, to je geslo, pred katerim še so spodnještajerski nemškutarji vsikdar trepetali, in tudi sedaj ima to geslo svoj učinek. Živelo to geslo, živeli mladeniški shodi! Ves svet žaluje sedaj za umrlim papežem in mestni zastopi imajo izvenredne seje, da izražajo svoje sočutje. Le spodnještajerska mesta, v katerih gospodarijo Nemci, se malo zmenijo za smrt sv. Očeta. Niti črnih zastav ne razobesijo nemški meščani sedaj, pač pa jim ni treba k temu prigovarjati, če umrje kaka vsenemška ali protestantska oseba. Ptujski Nemci izdajajo za se list »Pettauer Zeitung«, za Slovence pa slaboznanega »Štajerca«. V nemškem časniku niti z jedno besedico ne omenijo, da je umrl papež, v slovensko pisanem časniku pa dajo prinesti celo sliko papeževo. Nasproti Slovencem je pač treba veren biti, da Slovenci rajši zahajajo v nemške in nemškutarške trgovine! Da bi se vendar že enkrat Slovencem odprle oči!

Kako se psujejo mladeniči. »Štajerc« psuje na nečuden način one mladeniče, ki so se udeležili drugega mladeniškega shoda pri Sv. Trojici in Sv. Lenartu. Prinaša pa naslednje laži: 1. da so mladeniči v gostilni Goloba prepevali in popivali, potem pa v kljub temu šli k sv. obhajilu; 2. da so se pri Mlinariču hoteli med sv. mašo stepsti in so jih morali žandarji miriti; 3. da je bilo mnogo mladeničev, ki so bili že prej v zaporu; 4. da je nekdo prodal Marijino medajlo, si kupil žganje, potem pa šel k obhajilu. — Čujmo tudi, kako lepe naslove daje »Štajerc« mladeničem! On piše: »Ker cela družal ni dobila prostora za zborovanje pri Sv. Trojici, odromali so opoldan k Sv. Lenartu.« Imenuje mladeniče »pijane, razburjene fantaline.« Slika naše mladeniče kot razbojnik, ker laže, da so kričali ob prihodu žandarjev — »Spičaki so prišli, nož kredi« — tako so kričali najbolj izkušeni iz te družali, seveda ker so imeli že dovolj z noži in žandarji opraviti. — Taka pisava je vendar nezasluzno nesramna! In še več! »Štajerc« pravi, da je po zborovanju tekla na mnogih krajih kri, ker so se naši mladeniči pretepali, tako v Andrencah, v Šambertu, v Zgornjih Povčicah, v Drvanju, v Gočaskem vrhu, pri Sv. Ropertu itd. — Slovenski mladeniči! Tako grdo in nesramno še nihče ni pisal o vas, kakor »Štajerc«. Vi

veste, kaj je sedaj vaša dolžnost! Proč s takim listom!

Sv. Jakob v Slov. gor. Tudi iz našega kraja se je udeležilo nekaj vrlih fantov mladeniškega shoda pri Sv. Trojici. Vozove, na katerih so se peljali, so si kaj lepo okinčali. «Slov. Gospodar» kakor tudi «Naš Dom» sta že tukaj precej razširjena, posebno med fanti in dekleti. Sirkov Ivan zakuril je na predvečer sv. Cirila in Metoda lep kres. To vse kaže, da se začne naša mladina probujati. Pretrpeti moramo sicer tudi od pristašev «Štajerca» mnogo zbadljivih besed, a mi se ne ustrašimo, mi homo sli pogumno naprej pod katoliško narodno zastavo.

Iz Hajdine pri Ptuj. Tukajsnji posestnici Juliji Osenjak, p. d. Pulko je ukradla Marija Forstnerič, doma iz Ljutomera, spodnje krilo in lep svilen robec. Prenočevala je pri dotični posestnici in zjutraj, ko so bili domači zunaj, je izmuznila in odnesla navedene stvari. Še le tretji dan je Osenjak opazila tatvino; šla je v Ptuj in na glavnem trgu opazila dekle, katero je takoj naznanila policiji. Policija jo je odvedla na sodnijo in tam so izpovedali, da so dekle pred štirinajstimi dnevi spustili iz ječe, kjer je bila zaprta tri tedne zavoljo tatvine. Pri obravnavi je bila Forstnerič obsojena na tri mesece zapora. — Neka gospa je v nedeljo dne 19. t. m. s kolesom povozila tri let staro deklico Antonijo Zupanič. Pri tem se je gospa zvrnila v cestni jarek in ne meneč se za otroka, se je naglo vsedla na koló in brzo odpeljala dalje. Dekle je obležalo nezavestno, vsled rane na ustih in na nogi. Nevarnost pa vendar ni bila velika, kajti kmalu potem je dekle zopet okrevalo.

Iz Korondičberga nad Peklom. Že dolgo Vam nisem, gospod urednik, nič poročal o lovu nad korondiči in gotovo ste si že mislili, da so me ti pojedli. Pa ni tako! Da pa boste znali, kako marljiv sem postal na lovu, Vam podam tukaj par vrstic o njem. Da bi imel več uspeha na lovu, naredil mi je Matijev kovač cepikl zastoj, na katerem se vozim na lov. Zraven tega naročil sem si tudi iz Berolina toplšni gver, če mi hoče kateri uiti, da ga ustrelim. Za plen pa sem si dal narediti tako veliko torbo, da bi imel v njej tudi največji korondičar dovolj prostora. Nadalje sem si tudi kupil takšen rešpetlin, s katerim lahko vidim korondiča tudi skoz najdebelejšo steno. Pa kje sem ga kupil, tega ne povem, ker bi si ga potem tudi prijatelji korondičev omislili, da bi me z njim opazovali na lovu in potem se še bi mi znala slaba goditi. Ko sem se peljal nekega dne tako oborožen čez most nad Rogoznico, kopali so se v njej štirje korondiči. Bili so: Vebrov, Kukovčevega lončarja, mlinarja in pa Matijčevega kovača. »Hej, to sta fina para«, si mislim ter jih vlovim; naprežem jih pred cepikel ter se peljam z njimi kakor kak grof. Ko se pripeljam mimo Kejačovega mlina, prileti nam nasproti lep korondič. Hitro pa me spozna ter zbeži, kakor bi ga sam peklenšek tiral. Namerim puško ter ustrelim. Zadel sem ga dobro, da je takoj stegnil tace. Pa strela zbali so se moji čili konjiči ter poskakali s cepiknom vred v vodo. Skopali bi bili še mene, če bi se o pravem času ne bil prijel za vrbo ter tako rešil. To me je preveč razjezilo. Postreljam vse štiri, naložim jih v torbo ter z veliko težavo potegnem cepikl iz

vode, da se popeljem dalje. Ko se pripeljem mimo Mahoričevega Joža, katerega brat je naroden krčmar v Ptuj, začujem v hiši nemilo javkanje. Pogledam z rešpetlinom, kaj bi bilo. Davila je mačka napihnjena korondiča, pregrizla mu vrat ter ga začela hrustati. Moral je biti zelo giften, ker je uboga mačica — predno je celega pohrustala — poginila. Ko se odpeljem dalje, nalovim toliko korondičev, da sem imel skoraj polno torbo. Posebno lepi so bili pri Kolariču v Jiršovcih, pri Potrču, Grozlnu, pri Murko mizarju, pri Vrbanovem Seviru in pa pri Fekonju kolarju. Ker sem bil tako s plenom preobložen, postajalo mi je vroče ter me začelo žejeti. Da bi si nekoliko žejo pogasil, podam se k Polancu v krčmo ter si dam prinesiti pol litra starine. Pa glej ga, spaka! Proti kupici prileze korondič iz torbe nekega ženskega gosta ter se hlastno obližuje. »Vino ni za korondiče«, mu rečem, zasuknem mu vrat in hajd v torbo z njim. Ko sem se že dovolj pokrepčal, zasedem cepikl, da bi se peljal skozi Ločki vrh domov ter še tamkaj dobil kaj plena. Pa pod veliko težo ulomi se mi kolo, zato sem pa moral ta lov na drugikat preložiti. Naznanim pa vsem tistim, kateri imate korondiče, da jih dobro redite. Namenjen sem namreč priti še pred jesenjo po nje, da jih na Turško za pruljnike peljam. — Dobroznani Nevesekdo.

Dobrna pri Celju. Dragi «Naš Dom»! Moram ti poročati, kako lepo in veselo slavnost smo imeli dobrnski mladeniči 19. julija. «Zveza mladeničev» je imela prvi svoj občni zbor in velika večina mladeničev iz «Zveze» je sprejela pri tej priliki skupno sv. obhajilo. Popoldne je bila slavnost s petjem, govori in gledal. igro «Zamujeni vlak». Obnesla se je prav lepo. Letno poročilo je bilo pohvalno za «Mladiško zvezo»; v slavnostnem govoru slišali smo mnogo vspodbudnega; pri lepih pesmih smo se čudili spretnim šmartinskim pevcem in pri gledališki igri smo se iz srca smejali. «Mladiška zveza» je prav zadovoljna s svojim prvim občnim zborom, ki je tudi za zastavo prinesel nekaj kronic. — Kadar bo zopet kaj lepega na Dobrni, bom se zopet oglasil. Do tistega časa pa ostani zdrav, ljubi «Naš Dom»!

Tretji mladeniški shod. V nedeljo, dne 16. avgusta bo veliki mladeniški shod v Petrovčah v Savinjski dolini. Slavnostni govor v cerkvi bo imel imenitni govornik dr. Anton Medved iz Maribora. Natančen program prihodnjič. Mladiči, vdeležite se v velikanskem številu tega shoda! Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Izpod Oljke. Gospod urednik! Gotovo ste se že čudili, da je povodni mož celo utihnil. Pa nič se ne jezite. Huda mrzlica me je več tednov tresla, ker sem si želodec pokvaril, ko sem gledal, kako sta dva moža v Letušu trančirala grdo »Ptujsko krotko«. Kar ven nisem mogel iz svojega brloga pod jezom, še celo peresa nisem mogel držati. Predno me je bolezen tako hudo zdelala, sem se pa nekega dne na jezu grel v toplih solnčnih žarkih. Z veseljem sem gledal, kako so ljudje mnogoštevilno hodili v Braslovče, kjer so imeli takrat ravno misijon. Kar zagledam Onogovega Jaketa, veste tistega, ki je pri korondiči bil zraven. Ravno je nekaj tesal. Tu pride k njemu drugi mož, ki mu prinese nek papir. Hitro vzamem rešpetlin in pogledam. Bil je »Naš Dom«, v katerem

ste dali natisniti moje pismo. Bolj ko ga je bral, bolj je bil rudeč. Potem pa vrže list stran, bljune v roko, stisne sekiro in udari nekaterekrat po brunu, da so treske kar letele, in sem še jaz mislil bežati, ker sem se bal, da me katera zadene. Kmalu pa vrže sekiro jezno v stran in gre domov. Čez nekaj minut jo že maha v praznični suknji proti Paki. Šel je tja iskat nekega gospoda, ki bojda znajo dobro v »Štajercu« pisati, naj bi tudi zoper »Naš Dom« kaj napisali. Pa glej ga zlomka, gospoda ni bilo doma, in vse tiste imenitne misli, ki so Jaketu rojile po glavi, ostale so svetu prikrite, ker samemu sebi ni toliko zaupal, da bi jih zapisal. Na »Naš Dom« pa je bojda še sedaj jezen. Oni drugi mož je pa vso nesrečo bolj tiho prenašal. Nekaj časa še celo krote ni hotel v hišo sprejeti, kadar je prirajžala s pošto. Morebiti je v misijonu storil ta pameten sklep. Ali dolgo se le ni mogel premagati. Komaj je krotka tretjikrat po tistem prirajžala, je že poslal deklico, da naj mu jo prinese. To dekle pa je bilo tako sram nesti krotko, da se je ni upala vpričo drugih ljudi na pošti vzeti. Komaj pa jo je dobila na samem, je brž vtaknila jo pod »firtuh«, da bi je nihče ne videl. Imena tega moža pa ne povem, ker upam, da bo vendar se otrešel te čudne korondiče, posebno ker bere tudi »Naš Dom«. To bi Vas pa prosil, gospod urednik, da temu možu, in morebiti še komu drugemu v svojem listu poveste, naj, kadar pride kaka krotka k njemu, noseča na svojem pinkelcu njegovo ime, naj tedaj na tem pinkelcu prečrta svoje ime pa napiše gor: »Marš, nazaj, od koder si prišla« in jo potem zopet spravi na pošto. Še druge reči imam na srcu, pa vidim, da moje dolgo pismo že hudo gledate. Zato Vam danes še samo to razodenem, da doli pri Braslovčah tudi dve krotki regljate, ena v trgu, ena pa bolj vzadi proti Gomilski, da nekomu ni dolg čas pri mešanju morta. — Vaš udani P o v o d n i m o ž.

Razno iz Pišec. Morda da tuintam tržani in mestjani presegajo po lepoti in dragocenosti priprav za vsprejem mil. knezoškofa kmečke župnije, gotovo pa jih ne presegajo po ljubezni in vdanosti src. To smo lahko zopet opazovali ob letošnji sv. birmi, ko je ljudstvo tako potrpežljivo ure in ure na vsprejem čakalo, ko je s tako slastjo poslušalo svojega škofa na prižnici, ko sedaj ne preneha pripovedovati, kako ljubeznjivo in po domače so se pomenkovali mil. škof v Globokem pri slavoloku s priprostimi domačini. — Ker je bila v Pišecah zadnja birma za videdsko dekanijo, so se premilostljivi v prisrčnih besedah poslovlili v cerkvi in pri obedu od cele dekanije. Ko vsak človek vidi, kako so rahli in slabi, ko jim na obrazu lahko bereš bolečine na nogah in v kljub temu tako gorečnost v vsaki zadevi, potem ni čudo, da se ljudstvo solzi in prisrčno Boga prosi za zdravje svojemu nadpastirju. — Mi Pišečani še imamo poseben vzrok se Bogu zahvaliti za srečen izid sv. birme, ker je ravno med škofovo pridigo začela goreti skoraj v sredi Pišec Verstovšekova kovačnica. Ker ni bilo premočnega vetra, posebno pa košato sadno drevje je zabranilo razširjanje ognja. Drugi dan pa smo našli tik ceste mrtvega starčka Šentur Franca iz Pavlovasi. Siromaček ni bil na glasu kot pijanec, pa bržčas se ga je tisti dan nalezal in ga je

kap zadela. — Dasiravno imajo premilostljivi silno veliki napor pri birmovanju, a vendar dožive vesele trenutke med vdanim ljudstvom, tuintam se tudi v cerkvi kaj zanimivega in šaljivega zgodi. Pa par slučajev: V neki župniji sta držala dva birmovca prav moško v rokah mesto birmškega lista spričevalo da so jima bile kože stavljene. Majhna učenjaka še nista znala brati in njih oče tudi ne, zato pomota. V drugi župniji ob Sotli se pa je zgodil ta-le gotovo redek slučaj: Dve Hrvatice imate v roki listka, ki sta ju ponaredili, ponaredili župnikov podpis, pečat in vse. Dotični sestri se niste hoteli vdeležiti poduka za sv. birmo, in ker jima potem ni mogel župnik dati listka, pa ste si ga sami ponaredili. Dobro da je bil dotični župnik navzoč in da je takoj opozoril na goljufijo. Tretji veseli slučaj: V Pišecah drži sedemletna birmovka listič z birmskim imenom «Neža» v roki. Vrsta pride slednjič na njo in g. dekan bere ime latinski «Agnes». Tu pa deklica očitajoče z visokim glaskom protestira, rekoč: Neža! Škof se namuzajo in pravijo: «No, pa naj bo izjemoma. Neža signo te —». In ko so bili že daleč proč, se še enkrat ozrejo na deklico ter pravijo: «Le ponosna bodi na svoje ime in moli za me, ker sem te tako lepo birmal.»

Iz Trbovelj. Žalosten pogreb moramo omeniti. Nemila smrt je neusmiljeno zavihetela svojo koso in nam je pokosila povsod ljubljeno posestnikovo hči Karolino Strovs. Njeno življenje je bilo lepo in vzgledno. Bila je velika prijateljica ljudstva. Živela je v ljubezni do Boga. Šele v 31. letu svoje starosti, pa je morala zapustiti že ta svet. Zadel jo je mrtvoud in je nagloma umrla. Dne 12. t. m. smo jo spremili na pokopališče. Bog ji daj večni mir in pokoj in v miru naj počiva!

* * *

Koroške novice. Deželna vlada je razpustila občinski odbor v Šmohoru. Urok je zidanje novega vodovoda. — Ponarejene kronske petake so zasledili v Velikovecu. — Delavka M. Ramušnik v celovski tobačni tovarni je dobila častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. — V Krivi Vrbi so prijeli orožniki dež. brambovca Avg. Jakobiča, ki je hodil zlasti po farovžih in na vse mogoče načine župnikom izvabljal denar. Doma je iz Kranja. — Deželna vlada je izdala dva poziva, naj se nabirajo milodari za pogorelce v Borolah, Bačah in na Muti, kjer je požar napravil posebno veliko škodo. Za pogorelce na Muti je presvetli cesar podaril 4000 kron. — V Gospisveti je Peter Ogerčnik zažgal kozolec Janeza Šmida in potem se sam naznanil sodniji. Rekel je, da je bolan, da nima zasluzka, ter da je zažgal le zato, da pride v luknjo, kjer bode z vsem potrebnim oskrbljen! — V pondeljek, dne 20. julija se je v Celovcu ustrelil uradnik deželne zavarovalnice V. Prislan. Zapušča udovo, od katere se je 14 dni prej ločil, in s katero je pred 2 leti odpadel od katoliške vere. — Strašna razburjenost in poparjenost vlada po Celovcu in drugod na Koroškem med liberalci, ker smejo celovski katoličani na svojem novem škofovskem pokopališču pokopavati svoje rajne, ne pa na mestnem v Anabihlu, katerega Celovčanom škof niso hoteli in smeli blagosloviti, ker je bilo določeno za vse ob enem, za katoličane, jude in protestante. Najvišje

sodišče je razsodilo, da smejo škof napraviti novo pokopališče v Št. Petru pri Celovcu. — Na tri mesece težke ječe je bil v Celovcu obsojen Baltazar Petrič, ker je svojega 70 let starega očeta, ki ga je opominjal, vrgel na tla ter ga hudo pretepel. Surov fantalin bode imel v ječi dovolj priloznosti, da premišlja, kaj je otrokom četrti božja zapoved. — V Štribolčah pri Trušnjah bi se v kratkem skoraj zgodila velika nesreča. Šolarski otroci so dobili korajžo na ose, ki so bile pod šupo pri Kuhljeju ter so jih začeli žgati s slamo. Naenkrat je bilo veliko šupe že v plamenu in le silnemu naporu nekaterih mož se je posrečilo, da so pogasili ogenj in rešili vas velike nesreče. Stariši, pazite na otroke!

Iz Koroškega. V sedanjem času, ob žetvi, se ljudje silno pritožujejo radi pomanjkanja delavskih moči. Marsikaj se ugiblje, kdo bi pač bil neki kriv temu. Kriva je vojaščina, vojaške vaje ob žetvi vzamejo dosti ljudi, krive so šole, v katerih se otrokom ne vcepa ljubezen do domače grude in do dela, vsaj na slovenskem Koroškem je tako. Mnogo pa so krivi kmetje sami. Čemu pa pošilja toliko kmetov svoje sinove in hčere v mesta, kjer se kmečkoga dela počasi odvadajo in se ga celo sramujejo. Marsikatera kmečka mamica se še celo razveselijo, če je njihova hčerka v mestu postala »frajlica«; pa ne vprašajmo kaka. Ta frajlica je zapravila svoj denar, zapravila svoje dobro ime in poštenost. Nekega dne pride domov z objokanimi očmi, oče in mati pa okoli hiše kolneta in drug družega zmerjata. Dela na polju čez glavó, oče in mati sta oslabela, hčer delati ne zna in se sramuje, sin pa po mestu »fakina« špila. Tako se godi pri marsikateri kmečki hiši; toraj ni čuda, če delavcev primanjkuje in če nekdaž lepa, nezadolžena posestva prihajajo zmiraj bolj in bolj na boben. Toraj kmet! ne sili in ne dajaj svojih otrok po nepotrebnem v mesto.

Medgorje. Žalosten pogreb se je pri nas vršil 9. t. m. Še le 19 let staro Uršo Bošnjak, cerkveno pevko, katera je ob priloznosti lanskoletnega zborovanja podružnice sv. Cirila in Metoda pri igri: »Jeza nad petelinom in kes« prav izvrstno rešila ulogo Katre, smo izročili hladni zemlji. Prehladila se je in si nakopala smrtonosno pljučnico. Da je bila spoštovana, je pričal pogreb, katerega se je udeležila cela župnija. Device so jej zapele na domu slovo in njene telesne ostanke nesle k pogrebu, naš vrli moški zbor pa jej je zapel nagrobnico. N. p. v m.!

Ziljska dolina. Nekaj čudnega je to, da ravno koroška dežela na požarih skoraj med vsemi največ trpi. Druga za drugo prihajajo nesreče. Lansko leto je silno nesrečo trpela Rikarjavas pri Žrelcu, potem je ogenj upepelil vas Št. Urh pri Beljaku in trg Koče v Zgornji Zilski dolini. Pred kratkim so letos nesrečni bili prebivalci v Borljah in Blačah. Dne 10. julija pa je veliki požar skoraj uničil veliko vas Muta v Ziljski dolini; vas, ki je večinoma z deščicami (šinteljini) krita, šteje nad 700 prebivalcev. Ubogi ljudje so bili v veliki nevarnosti. Ako cerkve ne bi rešili, bi zgorela cela velika vas; škoda znaša nad šeststotisoč kron. — V Šmohorju v Ziljski dolini nimajo občinskega zastopa. Bil je razpuščen, ker so začeli delati na svojo roko vodovod, ne da bi dve tretjini po-

sestnikom ž njim bili zadovoljni. Kdo bo li plačal nepotrebne stroške, ki znašajo že več tisoč goldinarjev. Po ravno istem načinu se marsikje nalagajo nepotrebni močni stroški. Ljudstvo se ne vpraša, ampak se mu le reče: Plačaj. So pač liberalci.

Sv. Štefan pri Velikovecu. Kakor je že naznanil »Naš Dom«, bi se imel vršiti dne 12. julija pri Mežnarju shod Ciril in Metodove podružnice. Ker pa je prišlo iz nemškutarskega Velikovca do 60 članov tamošnjih fantov, ki je bila vsa oborožena, in ker je vsled tega med našimi kmeti vladala huda razburjenost, bi bila gotovo silovita praska in tepež. Žandarjev, ki bi delali red, nihče ni naročil in bila je torej velika nevarnost, da se ne pretaka kri. Zato se je sklenilo, da se shod ne vrši. Tekom enega mesca, najbrž tisto nedeljo po Veliki Gospojnici pa se skliče nov shod, poskrbelo se bode vse, da bomo mirno zborovali. Poskrbeli bomo tudi in pokazali, da imamo koroški Slovenci še pravico zborovati na lastni zemlji in se ne pokoriti velikovski drzni fakinaži. Prišli smo res daleč. Slovensko kmečko ljudstvo, vstani in pokaži, da si na svoji zemlji svoj gospodar. Na veselo svidenje v velikem številu pri prihodnjem shodu v Št. Štefanu. Vsak izmed našincev priženi še enega moža seboj. Govorila bodeta tudi tedaj č. gg. Treiber in Poljanec.

Področica. Že dalj časa so tožili, da je delo v predoru postalo silno nevarno vsled tega, ker so prišli na čisto mehak materijal. Delo napreduje počasi: mašine so morali zavsem ustaviti in delajo le s krampom in lopato; razven tega se mehka zemlja vedno in vedno posipa. Zdi se, da so nasproti rastoči nevarnosti bili premalo oprezni in so premalo, preslabo podpirali obok. Tako je prišlo, da se je dne 15. t. m. popoldne posulo veliko zemlje in je zasulo dva delavca, nekega Šimena Fuss, rojenega v Slovenjem Plajbergu, in tukaj rojenega J. Šnic. Prvemu je razbilo glavo, zmečkalo prsi in zlomilo nogi, tako da je revež že med potoma, ko so ga nesli v bolnišnico, izdahnul dušo, drugega je poškodovalo na nogah in bi ga gotovo tudi zasulo, da ga ni še v zadnjem trenutku njegov tovariš potegnil izpod posipajoče se zemlje ter mu tako rešil življenje.

Prevalje. Žalost polni človeku srce, ko vidi, kako pada hrast za hrastom, jeklen mož Slovenec-katoličan, drug za drugim. Ni še dolgo, ko smo izgubili blagega Lahovnika, že nas je zopet zapustil kremenit značaj, Gašpar Podlesnik p. d. Ladra na Lešah. Dne 8. t. m. zvečer preselil se je v boljše večnost. Kako ga je ljudstvo ljubilo, pokazal je dan pogreba. Razun domačih gospodov prihiteli so še trije drugi duhovniki, da so pokojnika spremili k zadnjemu počitku. Ganljive so bile besede, s katerimi se je poslavljaj naš č. g. Anton Kesnar od svojega ključarja; solze so napajale oči, ko se je poslavljaj v imenu žalujočih otrok od ljubljene očeta. »Blagor jim, kateri v gospodu zaspé, njihova dela gredó za njimi«, pravi sv. Duh. Ako na koga, smemo obračati te besede na pokojnika. Dvajset let opravljaj je za tisti čas težavno službo cerkvenega ključarja; pod njim — kako je on skrbel, je znano — so zidali novo farno cerkev, postavili leško cerkev, ki je pogorela. Koliko je žrtvoval iz lastnega, to vé Bog, ki mu bode plačnik. Še teden pred svojo smrtjo naročil je novo

bandero. Bil je mož katoličan, Slovenec; vse njegovo življenje je bilo samo živo prepričanje o našem geslu: »Vse za vero, dom, cesarja!« Dá, ravno Ladra bodi vzgled slovenskemu kmetškemu stanu! Blagi mož po trudapolnem skrbnem življenju sedaj počiva poleg svoje že pred štirimi leti umrle soproge. Mi pa pomnik postavimo mu tak, da slehern hoče biti mu enak!

Prevalje. Dne 19. julija je priredilo naše slov. kat. delavsko društvo veselico v gostilni pri Štekl-u, katera se je obnesla nad vse pričakovanje dobro. Sodelovali so pevci in tamburaši vrlega društva »Gorotan« iz Šmihela. Vdeležba je bila ogromna, vsi prostori so bili zasedeni do zadnjega kotička. Gostilna kjer se je vršila veselica, je bila lepo okrašena z venci in cvetjem, iz oken so vibrale zastave, pred hišo pa je stal lep slavolok. Najprej je bilo mesečno zborovanje, pri katerem je nastopil kot govornik Jože Krof, kmetški fant iz Šmarjete. Govoril je z velikim navdušenjem in nam kazal, kako da ima vsak ne samo dolžnost skrbeti za se, ampak tudi skrbeti in delati za domovino. Za vzgled nam je stavil prebivalce starega slavnega mesta Kartage. Njegove besede, prihajajoče iz mladega, vnetega srca, govornice s takim navdušenjem in podprte z dobrimi vzgledi so napravile na poslušalce globok vtis. Vsi smo občudovali navdušenega mladeniča. Zdelo se nam je, da imamo pred seboj izšolanega in izkušenega govornika, in marsikteri ni hotel verjeti, da je to 20 leten priprost fant, ki nikdar nobene šole od znotraj videl ni. Da bi imeli še več takih mladeničev, s koliko večjim zaupanjem bi lahko gledali v bodočnost. Nato se je pričela veselica. Kako je nam bilo srce veselo, ko smo čuli iz krepkih mladeniških grl, lepe ubrane glasove mile slovenske pesmi. Res, lepa je slovenska pesem. Z največjim zanimanjem in občudovanjem pa smo poslušali tamburaše, ki so nam tako izvrstno zaigrali eno točko za drugo. To je bilo za nas nekaj novega, nenavadnega. Čudili pa se nismo samo mi ampak tudi drugi, ki sicer niso ravno naši prijatelji, pa so se iz radovednosti v preobilnem številu vdeležili naše veselice. Prepričali so se vsaj na lastne oči, da se Slovenci znamo prav lepo in pošteno zabavati in sami so morali priznati, da je bilo lepo veselo. Ljudje, ki se sicer sramujejo slovenskega jezika, so tu občudovali slovensko pesem in slovansko godbo. Na vseh veselice smo lahko ponosni. Hvala pa vrlim pevcem in tamburašem, ki so h temu pripomogli. — Tu in v okolici je 20. julija t. l. razsajal silovit vihar, kakoršnega ljudstvo ne pomni. Izrul in polomil je mnogo drevja po gozdih in sadnih vrtilih, oklestil sadje, raztrgal strehe. Škoda je velika, posebno nekteri kmeti v hribih so hudo prizadeti.

Št. Danijel. Dan 20. julija nam ostane dolgo v spominu. Razsajal je pri nas tak vihar, da je postajalo človeka strah in groza. Drevje je pokalo in stokalo, hiše so se tresle, kakor ob močnem potresu. Nekaj poslopij je vihar popolnoma razkril, tudi raz streho cerkve sv. Danijela je odnesel skoraj polovico opeke.

Iz Strojne. Lepo slovesnost smo imeli pri nas na praznik sv. Urha. Štiri č. gospodje duhovniki so darovali sv. maše in potem blagoslovili lep, nov križ, ki stoji vrh visokega hriba na meji treh far. Obilo ljudstva se je vdeležilo te sloves-

nosti. Hvala častitim duhovnikom in posebno gospodu župniku iz Libelič, ki so nam ob tej priložnosti govorili tako lepe besede. — Naslednjo nedeljo je bil zopet cerkveni shod, ki je bil kakor po navadi, prav dobro obiskan. Pa žalibog, da brezbožni ljudje tudi ob takih časih ne morejo dati miru, prej da si izpustijo nekaj prevroče svoje krvi. Prišlo je pri nas do krvavega pretepa. Proti takim izgredom bi bilo treba ostro nastopiti. — Dne 20. julija opoldne prišel je grozen vihar, pred katerim nismo bili več varni v svojih lastnih domovih. Raztrgal je strehe, polomil drevje, kmetu Požegu je odnesel streho raz dveh poslopij in v gozdu mu je napravil škode nad 400 K; drugemu kmetu je polomil okoli 30 sadnih drevcev. Tudi drugod je napravil veliko škode!

Duhovske zadeve. Presvitli cesar je imenoval vlč. g. Šim. Čemerja, župnika v Št. Rupertu pod Celovcem, za dekana in mestnega župnika v Velikovcu. — Č. g. Fran Rozman, župnik v Javoriji, je imenovan za župnika v Št. Petru na Vašinjah. — Prestavljeni so č. gg.: provizor A. Netuschil iz Kraja v Kokovo; kaplan Rajm. Oitzinger v Št. Lenartu za provizorja v Kraj; kaplan V. Reinsperger iz Šmartna nad Beljakom za provizorja v Innerteuchen; kaplan A. Oberluggauer iz Trga za provizorja v Zweikirchen; provizor Fr. Gütl iz Innerteuchna za kaplana v Šmartin nad Beljakom; provizor Jan. Keuschig iz Važ za kaplana v Trg; provizor Pitterle iz Zweikirchna za kaplana v Št. Lenart; kaplan P. Sorger iz Berga v Marija Roje. — Nastavljeni so č. gg. novomašniki za kaplane: J. Hueter v Sachsenburgu; Jan. Kogelnik v Žabnicah; Jakob Rozman na Mostiču; Peter Serajnik v Šmihelu nad Pliberkom. — Č. g. M. Riepl, župnik v Medgorjah, je imenovan za župnika v Št. Juriju ob Zili.

* * *

Avstrijski prestolonaslednik se svojo soprogo na božji poti. V Marjinem Celju je bilo prvo nedeljo t. m. več tisoč romarjev z Dunaja, med njimi tudi naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga kneginja Hohenberg. Oba sta bila pri skupni dopoldanski službi božji in pri skupnem sv. obhajilu. Pred knežjo dvojico nosili so goreče sveče, ko sta med drugimi romarji šla k obhajilu. Kneginja je Marija Celjski cerkvi darovala dragoceno podobo Matere božje. Kneginja je letos tudi očitno šla za procesijo sv. Rešnjega telesa.

Lovčeva smola. Minuli teden je neki trgovec iz Žalne na Kranjskem šel loviti divje gosi. Ustrelil je. Ena gos je obležala mrtva, ostali dve pa ste samo nekoliko ranjeni sfrčali proti — njegovemu domu. Streljal je svoje domače gosi. Kako je gospodinja pohvalila lovca, o tem molči zgodovina in menda tudi lovec.

Otroci srbskega kralja Petra. O otrocih kralja Petra, katere bode v kratkem dr. Jaša Nenadović privedel iz Ženeve v Beligrad, se poroča sledeče: Prestolonaslednik Jurij je bil rojen l. 1887 v Cetinju, kjer sta zagledala luč sveta tudi njegova, za tri leta starejša sestra Helena in za leto mlajši brat Aleksander. Prestolonaslednik Jurij se nahaja torej v 16, princezinja Helena v 19, in princ Aleksander v 15. letu svojega življenja. Po smrti njihove matere Zorke, najstarejše hčere

kneza črnogorskega, bili so otroci v zgodnji mladosti poslani v Petrograd v nadaljno izobraževanje. Po ukazu carja Nikolaja II. uvrstili so sedanjega prestolonaslednika v »Aleksandrovski kadetski kor«, princ Aleksander pa je bil sprejet v slavno oldenburško pravno akademijo. Car Nikolaj II. ni pri nobenem obisku v kadetski šoli opustil, da ne bi odlikoval mladega Karagjorgjeviča. Zlasti je obudilo pozornost prav ob času, ko je car prevzel mesto poročne priče ob poroki kralja Aleksandra I. z gospo Drago Mašin, da je dal ob nadzorovanju omenjenih kadetov poklicati Karagjorgjeviča iz vrst gojencev in ga poljubil na čelo in lice. Hči kralja Petra, princezinja Helena je uživala v hiši svoje tete, velike kneginje Milice Nikolajevne, jako skrbno vzgojo. Princezinja ni posebna krasotica, toda zelo živahnega duha in ljubezniva. Stanovala ne bode trajno v Belemgradu, ampak bode zopet živela v palači in na posestvih svojih petrograjskih sorodnikov. Princa pa bodeta stanovala v hiši, ki so jo za nju najeli v prejšnji Dragini ulici. Spremljevala bodeta tudi kralja na njegovem šesttedenskem potovanju po Srbiji. Kraljevi otroci niso samo vzgojeni v ruskem duhu, ampak govore tudi svoj materinski jezik z ostrim ruskim naglasom in princ Jurij morda celo ni popolnoma zmožen srbsčine.

Trdo življenje v čvrstem truplu. Leta 1849. je umrl na Angležkem admiral Willoughby, 89 let star. Narod je govoril o njem, da ima »življenje bolj trdo, kakor življenje 10 mačk«. Tekom njegovega vojaškega življenja prevrtao mu je telo 71 krogelj iz pušek, 3 krat so ga zadeli odlomki granate in razven vsega tega bilo je videti na njegovem telesu preko 200 brazgotin, znamenj udarcev sablje, ali uboda sulice ali pušice. In kljub vsemu temu umrl je, kakor rečeno, v visoki starosti, mirno na svoji postelji! Bitke pri Lipskem se je bil Willoughby udeležil v ruski službi pod poveljstvom generala Kutuzova. V tej bitki mu je krogla odtrgala desno roko. Ruska vlada mu je dovolila za vse življenje mirovino kakor ruskemu polkovniku. — Razven desne roke manjkalo je Willoughbyju levo oko in odtrgana mu je bila polovica spodnje čeljusti!

Strašna vročina v Ameriki. Dočim smo imeli v Evropi po visokih planinah pretekle tedne sneg, in je bilo po nekaterih krajih jako hladno, da, po noči celo mrzlo, prihajajo iz Amerike vesti o strašni vročini. Posebno huda vročina je v Novem Yorku. Toplomer kaže tam navadno 102 stopinj Fahrenheit. Vlažni zrak in soparica onemogočujeta skoro dihanje. Promet je skoraj popolnoma ustavljen, in ulice so popolnoma prazne. Vsled te strašne vročine morajo izvoščeki in drugi vozniki večkrat ustaviti konje, ki so strašno zasopljivi. Ljudje cepajo po cestah v jako velikem številu, odkoder se morajo prenesti v bolnišnice. Ubožno prebivalstvo spi po noči vedno na prostem. Vsi javni vrtili in parki so prenapolnjeni ljudstva.

Brez sovražnika. Španski državnik Narvaez je bil od leta 1844 do leta 1868 večkrat ministrski predsednik in seveda vedno le tačas, dokler ni bil prisiljen jo iz dežele popihati. Ko se mu je bližala poslednja ura njegovega življenja, poklical je k sebi nekega pobožnega duhovnika, da bi ga pripravil za smrt. Ko sta že vse

opravila, zahteva duhovnik, naj odpusti vsem sovražnikom. Narvacz pa je začel se nejevoljno obračati in mrmrati. Ko ga še nato enkrat opozori duhovnik, da se mora vdati božjim zapovedim je rekel jecljaje, da nima nobenega sovražnika. «Saj ni—mam no—be—ne—ga so—vražni—ka, saj sem ven—dar pu—stil vse svo—je sovraži—ni—ke po—stre—li—ti», je nadaljeval že napol nezavesten.

V dobi prosvete. V Segedinu na Ogrskem je bila v sredo obravnava proti štirim ženskam, obtoženim zaradi goljufije. Značaj te goljufije je res zanimiv. V Segedinu živi premožna vdova Dancer. Tej so omenjene štiri ženske natvezile, da je v kleti njene hiše zakopan velikanski zaklad. Ali dvigniti tega zaklada ni mogoče, ker ga čuva velikanski «lintvern». Udova Dancer je to verjela in je onim ženskam dala tisoč kron, da dobe čarovnika, ki «lintverna» prežene. Čarovnik je prišel in s svojim hokuspokusom «lintverna» pregnal. Zdaj je vdova Dancer začela iskati zaklad. Kopala je cele tedne. Motil je ni «lintvern», a našla seveda tudi ni ničesar. Končno je spoznala, da je bila prevarana in je stvar naznanila sodnji.

Pred nebeškimi vrati. Neki 62letni pariški zasebnik, kateremu se je začelo mešati v glavi, se je sklenil usmrtiti, da bi na ta način preje prišel v nebesa. Napotil se je k puškariju in zahteval samokres s petimi patroni. Puškar je takoj uganil, kaj namerava stari gospod in mu nabil samokres s slepimi patroni. Samomorilec je šel v bližnji gozd in si je pet strelcev zagnal v razburjeno glavo. Seveda se je takoj zgrudil nezavesten na tla. Ko se je zavedel, letel je takoj na policijo, da se pritoži čez sv. Petra: »Dolgo je že od tega, kar sem se ustrelil, pa še sedaj se mi niso odprla nebeška vrata«. Policijski komisar je seveda opravičeval svetega Petra, kolikor se je dalo in peljal nesrečnega nebeškega kandidata v bližnjo bolnico, kjer so se mu v resnici odprla vrata, seveda ne v nebesa, ampak v norišnico.

Bodoče mesto s 60 milijoni prebivalcev. Najnovejša službena izvešča v Združenih državah v Ameriki poročajo, da je nastalo med mestoma Lyun v državi Massachusetts in Mount Vernou v Virginiji, ki sta oddaljena drug od drugega 450 milj, veliko mest in mestec, ki se z veliko hitrostjo širijo in že takorekoč prehajajo drugo v drugo, da je na ta način stvorjena skoro nepretrgana neposredna zveza obeh mest. Pripomniti je, da leži med Lyunom in Mount Vernouom poleg manjših, neznatnih mestec dvajset vele-mest. Izračunalo se je, da bodo tvorila vsa na gori navedeni progi ležeča mesta, ako se bodo tudi v bodoče tako hitro širila, v doglednem času, vsekakor v četrtoletju, jedno samo nepretrgano skupino mest. Središče tega velikanskega mesta bodo tvorili New-York, Providentia, Boston, Filadelfija, Baltimore in Washington, mesta, ki že sedaj štejejo po 1,000.000 in več prebivalcev. Ta ogromna mestna skupina, ali bolje mesto, v katerem bodo New-York, Filadelfija, Boston itd. mestni deli, šteli bodo skupaj 60,000.000 prebivalcev in se bode raztezalo preko dvoje sedanjih držav, namreč Connecticut in Rhode Island.

Za steklino umrl. Dne 16. t. m. je umrl v Ljubljani brat Emanuel Sojer,

sakristan frančiškanske cerkve. Dne 15. oktobra lanskega leta vgriznil ga je v frančiškanski cerkvi pes v desno roko in po preteku devetih mesecev se je pokazala pri njem bolezen, katero zdravniki imenujejo lyssa — pasja steklina. Fratra je zdravil višestabni zdravnik dr. Stare. Rana na prstu se je bila zacelila in Sojer ni opazil nobenih posledic pasjega griza. V sredo pa je bil frater Sojer postal nekako otožen in je tožil, da ga trese mrzlica in da ne more delati. Prinesli so mu vode. Ko je zagledal vodo, je zbežal in se skril ter tulil kakor pes. V sredo ob 7. uri zvečer so bolnega brata prepeljali v bolnišnico, kjer se je do polnoči še precej dobro počutil. O polnoči je pa izbruhnila steklost do vrhunca, kateri je bolnik podlegel v kljub izdatni zdravniški pomoči v četrtek ob 7. uri zjutraj. — Govori se, da so lansko leto psa, ki ga je vgriznil, preiskali in konstatirali, da je zdrav.

Spomin je zapustil nedavnoma v Brightonu neko ženo in njenega sina. 45letna žena je hodila po ulicah, ne da bi vedela, kje se nahaja. Na policijski stražnici, kamor so jo privedli, ni mogla povedati, kdo da je, odkod prihajala. Kmalu potem, ko so ženo privedli, je prosil neki 17letni deček policijo, naj bi mu pomagala najti njegovo mater. Popisal je njeno vnanjost in policija je spoznala, da je ravnokar privedena žena njegova mati. Pa tudi sina je zapustil spomin. Izpraševati so ju začeli oba skupno, ali niti svojega imena se ne spominjata več. Začasno so odvedli mater v bolnico, sina pa v prisilno delavnico ter objavili natančen popis njune zunanosti.

Koj dva dni. Stotnik: »Rezervist Čebulec, čemu hočete koj dva dni dopusta?«
Vojak: »Javim ponižno, gospod stotnik, jutri je moja poroka in bi bil pač rad — zraven.«

Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kedaj očito.

M. G.

Župnik iz Spodnjih Goric dobi nekega dne v evangelski knjigi listek, na katerem je bilo to-le zapisano: »Včeraj, t. j. v nedeljo, dne 9. avgusta l. 1851 ob desetih zvečer sta me na potu ob »Jezeru« gostilničar Vrvar in rudar Mirtič zavrtno napadla, oropala in umorila. Truplo moje sta pa morilca potem vrgla v jezero. Molite, častiti gospod za mojo dušo! Matevž Volec.«

Vsak otrok v Spodnjih Goricah je poznal Matevža Volca. Živel je v bližnjem mestu in prišel večkrat tusem po opravkih; bil je namreč branjevec ter hodil in ponujal svojo robo od hiše do hiše. Še dan popreje je bil v vasi. Popoldne je šel v gostilno ter se ondi pokrepčal, proti večeru pa se je napotil proti domu.

Dasi je župnik precej dolgo premišljeval o skrivnostnem listku, ni mogel nič gotovega ukreniti. Zato je šel drugo jutro k nekemu uradniku, dobremu znancu in mu pokaže listek, da bi mu oni potem svetoval, kaj naj stori. — Kdo naj popiše njegovo začudenje, ko stopi v pisarno in vidi, da je listek čisto prazen! Kakor okamenel stoji pred uradnikom.

«Najbrže se vam je sanjalo, gospod župnik», meni uradnik smehljaje.

«Motite se, gospod uradnik», odgovori duhovnik resno, »kar vam pripovedujem, čital sem ob besede do besede na papirju.«

Uradnik je bil osupnjen; poznal je župnika že več let in cenil ga je kot previdnega moža. O resnici te stvari ni torej mogel dvomiti, dasiravno je bila stvar tako skrivnostna. Svetloval je župniku, naj vse mirno opazuje in na tihem zasleduje.

Poslal je sam precej v mesto zaupnega moža, ki naj bi poizvedel, kaj je z Volcem. Kmalu se je vrnil sel in sporočil, da branjevec še sedaj ni nazaj, in da so njegovi ljudje v velikih skrbeh.

Sedaj ni hotel uradnik nič več odlašati. Ves dogodek je objavil sodišču.

Čez nekaj časa so prišli orožniki in odpeljali krčmarja Vrvarja in rudarja Mirtiča. Preiskali so njiju stanovanja, pa našli niso nič sumljivega. Ravno tako je bil tudi ves trud zastonj, da bi našli truplo umorjenca v jezeru. Že so mislili, da je vsa stvar izmišljena, ter so hoteli oba zatoženca izpustiti. Kar najdeta dva ribiča truplo nesrečnega Matevža Volca. Bilo je na več mestih ranjeno, in nobenega dvoma ni bilo več, da je bil umorjen.

V desnici umorjenega, ki je bila krčevito stisnjena, dobe koščen gumb, ki je bil po sodnijski preiskavi čisto enak in podoben gumbom krčmarjeve suknje; na suknji pa je ravno enega gumba manjkalo.

Krčmar Vrvar izgubi pri pogledu na svoj gumb vse upanje, da bi se rešil, in pripozna, da je storil z rudarjem Mirtičem grozni zločin. Zlobnemu Mirtiču pa ni pomagala nobena laž več.

Kako pa je prišlo tisto skrivnostno pisanje v evangelsko knjigo, ki je potem zopet tako hitro izginito? Že so mislili, da je tu posegla vmes kaka višja moč, kar se stvar sama prav lepo razvozlja.

V župnišču je živel ubog sorodnik župnikov, Martin po imenu. Opravljal je razna hišna opravila. In ta je povedal to-le:

«Tisti večer, ko je bil Volec umorjen, sem skrivaj zapustil župnišče brez župnikovega dovoljenja, ter sem šel v bližnjo vas znanca obiskat. Ko sem se ob desetih vračal, sem bil priča tega zločina. V hipu sem spoznal nevarnost za Volca, pa sem bil premalo srčen, da bi se boril z dvema močnima možema. Skril sem se za plot, dokler se nista morilca po dovršenem umoru oddaljila. Vso noč nisem zatisnil očesa. Vest me je vedno opominjala, da naj župniku ali sodniku vso stvar naznamim. Toda bal sem se prvič, da bi me župnik ne kazoval, ker sem šel iz župnišča, ne da bi on vedel; drugič sem se sramoval, ker sem bil tako strahopeten, da nisem nesrečniku pomagal; naposled sem se pa tudi bal, da bi se morilca nad menoj ne maščevala, če bi ju ovadil. Po dolgem premišljevanju sklenem napisati tisti listek in ga vtakniti v evangelsko knjigo. Kmalu na to se domislim, kako nespametno sem ravnal, ker pisava bi me lahko izdala. Vest mi je bila že zopet mirna, ker prepričan sem bil, da sem obvestil vsaj župnika. Drugo jutro, ko je župnik še spal, se splazim v pisalnico in zamenjam popisani listek s praznim. — To je bila vsa skrivnost.»

Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kedaj očito.

Svoji k svojim!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v pritličju
vsprejema zavarovanja vsakovrstnih **poslo plj. premič-**
nin in **poljskih pridelkov** proti požarni škodi, kakor tudi
16 **zvonov proti poškodbi.**

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel. — Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovenel! pristopajte k domači zavarovalnici!

Edina slovenska zavarovalnica.

Enonadstropna hiša

v Mariboru z koncesijo za gostilno se zavoljo preselitve proda za 20.000 gld. Posojilnice je 8000 gld., najeminskih dohodkov 1200 gld. Plačilni pogoji ustmeno. Kje pove upravništvo. 20 4-4

Kavo

poštni zavoj po 5 klg pošilja frankirano in sicer:

Zlato santos kavo za 10 kron
najfinejšo biser kavo za 14 »
Zlato santos kavo, ožgano za 14 »

I. Sirk, 26 2-7
MARIBOR, glavni trg.

Suhe gobe

in mravljiščna jajca

kupi vsako množino in po jako dobri ceni 27 2-7

I. SIRK, Maribor,
glavni trg.

Odlikovani z obiskom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvoda Evgena.

Josip Tručl

Največja zaloga biserov, zlatnine in srebrnine, bronina in optičnih rečij. — Velika zaloga cerkvenega orodja.
Priporočam se v izdelovanje svetilnikov, svetilk, svečnikov, monštranc, kelihov, ciborij, itd. ter v popravljanje vseh cerkvenih in altarnih orodij.
Posebno priporočam: nove kelihe v ognju pozlačene ter s srebrom okrašene 500 do 600 g. težke od 50 gld. naprej; nove svečnike za oltarje okrogle, gladke, brušene, 60 cm. visoke po 4 gld. 50 kr.
Velika zaloga namiznega orodja.
Slavnim občinskim predstojništvom priporočam znamke za pse po zelo nizki ceni.
Priporočam se veleč. duhovnikom in cenj. p. n. občinstvu v obilna naročila ter zagotavljam, da se bo edinstveno izdelati vsa cenj. naročila najtočnejše in po nizki ceni.

Josip Tručl
Maribor, Grajska ulica št. 6.
Vse po nizki ceni! Za izdelke se jamči!



VIZITNICE

priloga
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.



Najcenejša prodajalnica ur, zlatnine in srebrnine, optičnih predmetov, godbenih avtomatov, gramofonov

Dietingerja naslednik T. Fehrenbach

Maribor, Gosposka ul. 26, filijalka Dravska ul. 2.



| | | |
|-------------------------------------|------|-------|
| Remonter ura iz nikla | gld. | 1-80 |
| črna jeklena rem. ura | " | 2-60 |
| srebrna remonter ura | " | 3-40 |
| srebrna verižica | " | —95 |
| srebrna vratna verižica | " | —35 |
| 14 karat. zlata ženska remonter ura | " | 8-90 |
| 14 karat. zlata možka remonter ura | " | 16-80 |
| 14 karat. zlata verižica | " | 5-60 |
| 14 karat. zlati prstan | " | 1-90 |
| 14 karat. zlati uhani | " | 1-50 |
| ura na nihalo | " | 4-20 |
| ura z godbo | " | 6-40 |
| okrogle kuhinjske ure | " | 1-65 |
| ure budilnice | " | 1 50 |

Vsaka ura je izkušana in natančno urejena. — Popravljanje ur, zlatnine in srebrnine 50 kr. — Ilustrovani ceniki o urah, zlatnini in srebrnini zastoj in franko. — Zamenja se stara zlatnina in druge starinske vrednosti. 29



Kranjska svinjska moka.

Dr. pl. Trnkoczy-ja jedino redilno in varstveno sredstvo, popboljša, pomnoži: meso, mast, pasem, zdravje. Zdravi svinji zadostuje na teden 1 žlica med pičo. 1 zavitek po 50 h pri trgovcih, 5 zavitekov za 3 K po povzetju, franko zavoj in pošta v tovarniški zalogi: 8 6-12

Lekarna Trnkoczy, Ljubljana, Kranjsko. Zahvalna pisma, tudi uradno potrjena, o ugodnih učinkih pri zdravih in bolnih svinjah dohajajo vsak dan.

Slovenel!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Šunka

z kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti z kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velike klobase cena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 kg. naprej proti povzetju **Janko Ev. Sirc** poprej Anton Gergorec v Kranju. 24

NAZNANILO.

Dobro priporočena zavarovalnica išče zanesljivih zavarovalnih potnikov proti visoki proviziji oziroma stalni plači. Ponudbe s popisom dosedanjega službovanja pošljejo naj se na upravništvo tega lista pod „Stalna služba“.

Trgovina obstoja že 35 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“



Worsche

poprej Joh. Grubitsch

266 10-8

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje pomladanske in letne novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovjših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gld. —.65. —.80. —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradina za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo družega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Ustanovljena leta 1868.